

fisque cumulat deliciis, quid tandem pro creaturarum omni- purissima reservat? Si ille indelebilis insculptis chara- teribus praeceptum colendi eos, quibus vitam debemus; quomodo illi hoc munere fungitur erga Matrem suam? Cum oculis nostris perstringat, nosque illiciat hac gloria, qua illa supra Caelites mentes extollit, & propius accedit ad lumen illud inaccessible, ubi inhabitat Deus: silentium nostrum illum melius commendat, quam verba; & nunquam vestrem eximus eorum, quam cum fitebitur illum elegit omnibus esse superiorem. *Auctor recens.*

Carlo nos- met comen- dandi Ma- ria.

S. Virgo pie nobis cor- cordia.

Preparatio- que passim prae nor- tallu erum- phus, illa, qua nobis requiritur sollemnem hunc diem celebrare- tis. Maria hu- militati for- tissimum de- beo gloria- triphi sui.

Triumpho- tis Mariae in- gressus in- Caelum.

tiam J. C. facere voluit. *Aegypti Rex satis se honorare arbitrat- tus est Joseph imperii sui regimen cum illo paritum. Affluens rarus est magnum Matrochoe se honore deferre, cum illi diem tribuit, qui in triumpho morem per urbem veheret. Creditur David insigni favore profectui Miphibet, illum sibi mensa ac- cumbere convivam jubens. Salomon infinitum Matris sui hono- rem praestare putavit, in throno suo illum assidere permittens: Sed favores id genus leves sunt adumbrationis honoris, quo ho- dierna die in Caelum exipit Maria. *Ex Manuscripto Sermoni.**

Illius tantum est qui in mortalibus hujus vitae peregrinatione exceptus fuit in Virginis sinu, feri thronum ejus, quem in suam felicitatis, & potestatis societatem vocavit. Illius tan- tum est, qui infinitis plenus est deliciis infinitos conferre the- sauros illi, quam super omnes Adae filias dilexit, & quae su- blimioribus virtutibus fideliter omnibus gratias ejusdem res- pondit. Illius tandem est, qui Deus est, remunerari, ut de- cet Deum, illum, quam sibi elegit in Matrem, & quae digne obit ea officia omnia, qua huc titulo inhaerent. Gloria, quam Deus suis electis impertit, modo effectus est merx ipsius mi- sericordiae, modo justitiae, & aliquando etiam magnificentiae. Cum largitur gloriam pueris, qui postquam baptismi lavacro regenerati sunt, ex vivuntium numero expunguntur, hic effe- ctus est gratiae ipsius misericordiae. Cum illum tribuit illi, qui sub jugo legis conseruntur, hic effectus est justitiae simul & misericordiae; sed cum hodierna die illam concedit Mariae, hic simul effectus est misericordiae, justitiae, & magnificen- tiae. Tale fuit ineffabile Mariae privilegium triumphi ipsius die. Sanctitas ejus dum viveret, major erat, quam cetero- rum. Plus dedit Deo, plus ab illo recipit; majorem merito- rum numerum collegit, locupletiores thesaurus inveniet: Anima, & corpus illius plura Deo praeriterunt obsequia, uberior illi tribuetur remuneratio, & pro Matre sua Deus omnem suam ostendit magnificentiam. *Elegia Historica Tomo 2.*

Postquam gloriosa Virgo a Mundo secessit Caeli possessio- nem aditura, ubi modo est tamquam Dominica, & Regina, nequaquam existimandum est, nihil nobis esse cum illa, vel nihil nobis ab illius bonitate, & amore esse expectandum. Pro- fecto perfecte respondit consilii, qua Deus de illa conceperat, cum peperit mediatorem, qui nos reconciliavit aeterno Patri suo, cooperata est in opus redemptionis nostrae, offerens Fi- lium suum; qui superest fuit ad non ita modicum tempus, ut nascentem fulciret, ac vereretur Ecclesiam, qua illius exam- plis, praefiditque indigebat. Sed in Caelo, quo hodierna die ascendit, nobis praebet aperitissima vis potestatis, & bonitatis indicia erga singulos nostrum per singularem protectionem, quam negat nemini operam suam imploranti. Ibi attentius, ac utilius vacat nostris salutis negotio; tibi loquitur pro nobis, ac non protegit apud supremi Judicis tribunal; tibi nostra media- trix est apud Filium suum; & ibi tandem nobis validissima impetrat subsidia, sine quibus in justis periculis discrimine ver- samur. Ita ut sicuti Mundi Salvator post Ascensionem suam habitat in Caelo, ut pro nobis loquatur, & intercedat pro no- bis apud Patrem, semper vivens ad interpellandum pro nobis: (ad *Hebr. 7.*) simili pacto Mater ejus gloriosa post suam Assumptio- nis triumphum, nobis adit, & valido suo patrocinio nos ju- vat. Beati, qui illud sibi valent promereri. Si enim sibi propi- tiam efficere valent hanc Caeli Reginam, obsequio sibi omnium felicitatum fontem inveniant. Hoc nos debet impellere, ut illam in honore habeamus, servitium illi, eique cultum, & obsequia nostra adhibeamus, ac tandem in ea post Deum omnem confi- dentiam nostram collocemus. *Auctor Serm. in omnia argumenta.*

Quantumque fuerit Sanctissimae Virginis potestas in Fi- lium suum dum viveret; tamen non liquet hac usam fuisse, nisi semel in hominum gratiam; tunc videlicet cum ad illius preces Salvator primum edidit miraculorum suorum in nuptiis Cana. Ceterum quavis de illius caritate & potestate dubi- tandum non sit, nobis nonne infinita suppetunt argumenta, quibus probare valeamus, illam sextentis alius in occasionibus utramque exercuisse, in quibus poterat adhibere sua miseris gravissima impetrare subsidia? Ratio autem hujus rei petenda est ex responsione, quam dilectus hic Filius tribuit illi, cum primum pro memorata effecta ad illum confugit; horam suam nondum accessisse; videlicet, quemadmodum tempus, & mo- mentum providentia praestitutum erat, nondum esse tempus efficiendi, ut Mater suae apud se potentia coruscaret; & il- lius auctoritatem nobis utiliterem aliquando futuram, cum melius veras nostras agnosceret necessitates; praeterquamquod cum nostrae redemptionis opus nondum advenisset, nondum tempus erat fructus ejusdem nobis applicandi: Modo vero cum Salvator in Caelum ascendit, & feliciter illam adimple- vit consilium, propter quod in terras descendit, & Mater ejus cum illo exaltata fuit, haec quoque ut ille adit possessio- nem suae potestatis; qua hoc tempus est, hic est locus, ubi illam debet exercere; quapropter insignis quidam sanctitate Vir ad illam per apothrophem se convertens, dicit illi: *Data est tibi omnis potestas in Caelo, & in terra, & nihil tibi impossibile.* Omnipotens Virgo, collata tibi tibi omnia potestas in Caelo, & in terra; utrobique te tamquam Dominam geris, & nihil est ultra vires tuae postquam: quoniam potestas tua non alia est, quam potestas filii tui. Quia in re hoc tantum discrimi- nis intercedit, quod Filius hanc habet ex se, quatenus Deus, & homo; Maria vero per gratiam, & communicationem;

Hodie obi- tavit Deus magnificentiam suam in gratiam Mariae.

Maria in Soli gloriae suae non obli- ta est nobis.

Hilidon ut- guescit.

quod non prohibet quominus hanc eadem sit potestas, eodem pacto quo potestas, quam supremus hic Dominus communicat. Ministris suis, tantum abest, ut quidquam de roget Principis auctoritati, illam potestatem praesupponendum est, neque iterandum; ne ansum praebamus nosmet redarguendi, qui haereticos labe infecti sunt, vel inane praesulerunt zelum; quasi Creatori adimeretur quidquam unanimiti consilio beatae hujus creaturae Patres tribuerunt. *Auctor Serm. in omnia argumenta.*

S. Virgo ad- missio- nis An- gelis oculis ad- mirabilis.

Quam lege- hinc fecer- re passum- de magni- tudine.

Mariae Vir- ginis non fe- ces ac illa Salvatoris quatenus bonitatis est mensura pa- sionis eius.

Terra cum digna non esse possit- ere Sacrum Virginis Corpus hoc in Caelo fuit manserunt.

Sanctorum ossa, & quae tamquam publicae venerationis ob- jectum propositis minimas quaslibet res, quae per contactum Salvatoris consecratae fuerunt; quomodo, inquam, iacturam fecisset pretiosissime reliquiarum omnium in sacro corpore Vir- ginis hujus profus Caelitis? Sed terra digna non erat, quae possideret sacrum illud vas repletum omni unctione divinitatis, cui Templi loco fuerat: neque ullus alius erat locus, qui illum decere posset, nisi ille, quem Filius ejus illi praeparaverat prope thronum suum, & super omnes Angelos. *Abbas da Jarry.*

DE DEVOTIONE ERGA BEATISSIMAM VIRGINEM.

Devotio erga Deiparam ita Ecclesiae auctoritate comen- data est, ut nullus vere catholicus non norit illius utilitatem, & sibi illam impensis non existimet ex- colendam. Ecclesia Latina, & Graeca ita consentiunt, ut nul- lum schisma utriusque conformitatis nequaquam offendet. In Oriente aequae ac in Occidente publice praesens B. Virgini fun- dantur, & vota auquantur: fullemi ritu dies festi in illius honorem coluntur, Deo templa sua Deiparae nomine dedi- cantur; ejus Imagines populis colende in aris proponuntur: Nomen ejus in Sancto Sacrificio invocatur. Nihil melius hac statuit veritate, quam conformis hic Graecorum, Latino- rumque consensus; cum potissimum ad succedendum a nobis suoque ferantur ingenio. Graecorum Patrum sententia, ut fa- cile videre est, conformis est sententiae Patrum Latinorum, ubi fermo est de Immaculata Virginis Conceptione. Devotio erga Virginem, confidentia in illius apud Deum auctorita- te, & bonitate erga peccatores, in illius patrocinio & miseri- cordia, est omnium temporum, aetatum omnium, & om- nium conditionum. Utrique a Patribus nostris hanc Doctri- nam accepimus per constantem omnium saeculorum traditio- nem a J. C. usque ad nos. Graeci hodierna die eodem ven- tentus de devotione erga hanc Matrem misericordiam, quos olim fovebant S. Athanasius, S. Gregorius Nazianzenus, S. Basilus, S. Joannes Chryostomus, S. Cyrillus, S. Joannes Damascenus. Ita S. Bernardus nobis illos transmissit, que- madmodum acceptat a Sanctis Ambrosio, Hieronymo, Aug- ustino, Hildephonso, aliisque primorum temporum Patri- bus. Quamquam non alia nobis impingeret ratio praeter tra- ditionem hanc ab Apostolis profectam, praeter vim, quam jam obtinebat tempore Ephesini Concilii: posset ne iure du- bitari? Haec conspiratio Sanctorum, Capitis Ecclesiae, Prae- sulum omnium, Doctorum, & Populorum, quem superbia, diversis hominum studia, artes humanae nequaquam corrupe- rant; ardor hic omnium Orthodoxorum non solum in propu- gando peculiari dogmate, de quo agebatur; sed in extollen- dis eo majori contentione magnalibus, sanctitate, & eximiis Mariae Virginis privilegiis, quo majori conatu spiritus erroris tunc malignus impugnavat; zelus hic in elogis eidem frequenter tendens, eique adhaerens, magnificis templis; zelus hic adeo vividus, universalis, probatus, poterat ne aliud ha- bere fundamentum, quam solidam traditionem quae quotidie magis convaluit, & quam illi tantum labefactare ausi sunt, quos Ecclesia a sinu suo procul rejectit. *P. Gresset in Aesthetis.*

In devotione, quae habenda est erga incomparabilem Dei Matrem, quam Ecclesia tamquam Reginam Sanctorum venerationatur, cavendum est, ne quae novitas fiat, & ut semper servetur regula reverentiae, quae Deiparam decet. Hac in re con- sulenda est sententia, & religiosior antiquitas. Legitimi ejus honores in dubium revocandi non sunt, sub specie abrogandi fictitios, & superstitiosos, quos decepta illi deferbat antiqui- tates. Vitandi semper sunt versuti Scriptores quidam, qui pe- ciosis nominibus contegunt irreligionem suam, & surripunt Deiparae scriptis suis, quod eidem tribuere videbantur specio- sis titulis, blandisque proceris. Illam nobis propitiam red- dimus eo cultu, qui neque superstitionem, neque incredulita- tem redoleat, & illa super Sanctos, Angelosque sublata, Deum dumtaxat, & J. C. inhaere super illam positum intuemur. No- men hujus Augustae Virginis cum illo Divini ejusdem Filii praependendum est actionibus nostris. Non inficior preces nos- tras ad Deum dirigi posse, quin per Mariam introductantur, sed aliunde scio, omnia cum Maria intercessionem melius cella- ra. Pastores quorum doctrina pura est, sententiam hanc amplectuntur, eamque communicant animabus, quae illorum re- gimini subjacent, eo vero tempore potissimum, quo catholici ut spiritus fortis gloriam acciperent, de Sanctorum in- vocatione ratiocinantur, tamquam haereticis; & in dubium vocant, quam tenet fidem, profanis sermonibus perstringit veritates, quas adorat, cum conscientia, & pudor inveniens de- fit sibi metipsum contrarium, revocant ipsum ad traditionem, & Fidem. Tridentinae dumtaxat Synodi verbis opus est, ut probemus fidelibus, Sanctos, qui cum J. C. regunt, offerre Deo suas preces pro hominibus; sed praefertim proficuum esse, & salutare invocare S. Virginem cum perfectissima, & humi- litate, & ad illius intercessionem confugere ad obtinendas gratias a Filio ejus J. C., qui unicus est Redemptor noster, & per quem unum salvi sumus. *Auctor recens.*

Devotio erga S. Virgi- nem consistit est auctori- tatis, & pro- bationis. omni- bus facu- lis.

Novitas omnis vita- da est, quae spiritus pa- trum catho- licis inveh- re consuevit circa cultu- Virginis de- votum.

Quis te beatum non ducere, si vivere possit cum illa, quae novem menses gestavit in sinu suo Verbum incarnatum, & cui contigit triginta annos cum illo permanere in jugi praeſtantiffimam virtutum exercitatione? Quis non invidere electo discipulo tantam felicitatem, quanta est fructu praesentia, & colloquio Mariae in absentia Jesu? Sed si oraverimus, uti opus est, Verbum hominem factum, & in cruce mortuum per excessum bonitatis erga nos, nonne sperandum est, nobis liberatum esse: Ecce Mater vestra, & Mater, ecce filii tui? Liberalis est gratiarum suarum erga eos, qui cum fide, confidentia, corde recto, sine simulatione, & mendacio illam deprecantur. Dignatus est nos eligere coheredes in Regno Patris sui, & dignatur nos heredes scribere curarum genitricis suae. Haec ipsa haud aegre sibi tot filios adoptabit; magnus filiorum numerus illi gravis non erit, neque tantus erit unquam, ut eorum necessitatibus operam ferre non valeat. Omne illius desiderium est, neminem perire eorum, qui Sanguine Filii sui redempti fuerunt. Confugiamus igitur ad Salvatorem, & confidentia pleni exire rogemus illum non sine lacrimis, ut nos exhibeat Matri suae, eique ostendens singulos nostrum, dicat illi, *Ecce filii tui*, eamque nobis ostendens dicat, *Ecce Mater vestra*. Quis nostra erit felicitas sub tanta Matris protectione versari! Quis nos poterit ab illius brachiis convellere? Quae tentatio, quae adversitas non profuturum poterit, donec Matri Dei nobis operam ferre placuerit? Non erimus primi, quos illa sua jubaritope in gravissimis necessitatibus? Quot ante nos illam invocavimus, & illucine invocatus est, qui se repulsum passum fuisse conqueverat? Omnes imo experti sunt, quam suave, ac utile sit illam Matrem habere. Ipsa contrivit antiqui serpentis caput; & qui confidunt in illa, tuto ambulant super Aspidem, & Basiliscum, super Leonem, atque Draconem. *Beilarminus Tomo 4. Opusculorum.*

Videamus, quid sentiant Sancti, qui jure adnumerari possunt illis, quibus salvator dixit aequae ac S. Joanni, *Ecce Mater tua*. In exordio enim quodam elogio, quo Sanctus quidam Pater habet Sanctissimae Virginis, ait, illam sine macula esse, & ab omni labe puram, esse universorum Reginam, & qui tentatur a diabolo ut desperet, in eadem omnem spem suam reponere, & mox ad illam conversus, tu es, inquit illi, tutissimus portus is, qui adversa factati sunt procella; tu mundum totum consolaris; captivi, & qui in servitute detinebantur suam tibi debent libertatem. Tu protegis pupillos, tu exhilas agrorum, & nemo salvatur sine te. Expansae super me alas tuas, auxiliare mihi, recipe me in clientelam tuam, miserere mei, qui sum latus, & sordens. Ac tandem concludit: Virgo purissima, Salve; pax, gaudium, salus humani generis! O Filia Joachin, & Anna, Sanctus Joannes Damascenus exclamavit, o Mandi Regina; excipe peccatoris preces, qui licet peccator, non cessat unice te diligere, & colere tanquam illam, a qua omnem suam consolationem expectat, cui totam vitam suam rationem remittit, per quam sperat se in gratiam reverterum cum Filio tuo, & cupis favorem spectat tanquam pignus salutis suae. Exanera me gravi pondere peccatorum meorum; adjuva me; ut superem tentationes, ut sancte vivam, ac tandem Caeli beatitudinem obtineam. *Idem.*

S. Anselmus loquens de Mariae magnalibus hae habet: Quibus Deus gratiam concedit, ut saepe de illa cogitent, eamque tenero complectantur amore, hi profecto videntur insignem affectum suae salutis, atque praedestinationis characterem. Eodemque in opere addit aliquid, quod gravius est. Nonnumquam citius solatium percipimus invocato nomine Mariae, quam Jesu unigeniti ipsius; non eo quod illa vel majorem obtineat dignitatem, vel Mater sit Filio potentior; quia Filius non recepit a Matre magnitudinem, ac potentiam; cum e contra Mater utramque a Filio receperit. Unde nam sit ergo, ut ubi gratiam petimus, saepe celerius voti damnemur, confugientes ad Matrem, quam ad Filium, dicam ingenue quid sentiam. Filius est Dominus, & iudex hominum; hujus est illis premia, ac supplicia partiri bene, vel male meritis. Cum igitur ille ab omni personarum genere invocetur, non ita cito votis illorum subscritbit, & iuste differt petitionibus eorum annuere; sed cum Mater ejus precibus oratur, licet peccator non mereatur per se id asequi, quod petit, Matris hujus auctoritas facit, ut cito exaudiat. *Idem.*

Tandem vero nemo S. Bernardo melius exprimit amorem matrem, quo Maria prosequitur filios suos, neque dilectionem obsequio, & confidentia affluente, qua illam tanquam Matrem colant, & observant, qui ejus nomen implorant. Hic idem Pater ait, rite considerate, quem amorem, quam devotionem erga Mariam nobis immittere velit ille, qui in ipsa omnium bonorum posuit plenitudinem; mens illius est ut fateatur illi acceptam referendam esse spem, satisfactionem, & salutem nostram. Igitur totum peccore admittamur, addit ille, ut omnibus affectibus, ac desideris cordis nostri incomparabilem Virginem colamus: talis enim est voluntas illius, qui optavit, ut quidquid boni nobis est, illud per Mariam obtineremus. Denique idem persequens argumentum ait: Filioli mei, haec scila est, per quam peccatores ascendunt in Caelum; hoc maximum est subsidium meum, hoc columen spei meae. *Beilarminus Tomo 4. Opusculorum.*

Spes hae innititur potestati, & bonitati S. Virginis. Quae

tenus Dei Mater, omnia potest; petat satis est, ut obtineat; Quid enim talis Filius tati Matri negare potest? Illa ergo obtinere potest nobis gratiam perseverantiae, qui adnexa est salus nostra. Verum si potest, non dubitandum, an velit? *Non factus illi deest, nec voluntas. (D. Bern.)* Quomodo fieri possit, ut Sancta haec Virgo, quae Mater est Misericordiae & Matrum omnium optima, non amet ferventem sibi, & se diligentem? Et si amat illum, potestne illi negare summam bonum, quod illi procurare potest? Non respicit illa nequissimos peccatores, quomodo fideles famulos repellit? Hinc plures Sancti Patres dixerunt, fieri non posse, ut verus B. Virginis famulus reproberetur. *Sicut impossibile est, ut illi, a quibus oculos suos avertit: sic necessarium est, quod illi, ad quos suos oculos convertit, justificentur, & glorificentur. (S. Anst.)* Et sane quomodo nam J. C. aeternis iudicare potest ignibus verum Matris suae famulum, & pro quo Sancta haec Virgo suam interponeret auctoritatem, nisi haec illum pro illo adhiberet, qui eidem fidelem praestitisset servitutum? *Christiana Considerationes.*

Quae felicitas referenti inter Deiparae famulos, quoniam illa Caelestes promeretur gratias servientibus sibi! Quid expectandum est ex protectione, quae aequae potens est, ac acta? In piis intercessionibus tuis apud Deum omnem spem meam colloco. *Haec maxima fiducia, haec tota vario spei mea. (D. Bern.)* Licet infernus totus levat in me, licet violentis tentationibus urget; licet mandus cum nefariis exemplis; & voluptas cum omnibus illius suis me perdere adnitetur; nihil erit mihi formidandum dummodo me in clientelam tuam digneris accipere. *O Maria, o nomen, sub quo nomen distorandum. Beatus alioque lapillo notandus dies, quo ms tibi devoti. Vix mihi amavero te. Heu! quamvis excenta mihi essent corda, haec nomen faties essent ad te digne diligendum. Ad supplementum hanc meo defectum, omnes te diligant Angeli, hominesque, o Sancta Virgo, cum omni affectionum suarum latitudine post Deum. *Eodem.**

Offero totum cor meum tibi, Mater misericordiae Mariae. Illud multis nominibus tuum est. Ne renuas, queso illud, quamvis adhuc infidelissimum tibi; quandoquidem fiat in posterum, quam hactenus fideliorum tibi servire servitum. Post tot annos, quibus me tibi famulum professus sum, quid egi pro te? qua in re imitatus sum te? quantumvis hoc illud esset, quod requirebas ex me, tamquam pignus fidei meae? Volo in posterum omnes exercere virtutes, quarum exemplum mihi praebuisti, servire tibi volo, & amare te eo amore, qui per me fieri possit maximo. Iterum me totum tibi devoveo, & sub tuum patrocinium in reliquum vitae meae spatium confugio, praecipue vero pro hora mortis meae. *O Sanctissima Dei Mater! Reliquum peccatorum, Dispensatrix gratiarum Caeli: ne deneges mihi gratias, quas largiris omnibus invocantibus te. Nemo te oravit, qui opis tuae effectum expertus non fuerit. Hoc mihi sperandum facit, te nequaquam negaturam, vel reprobaturam orationem meam; qua supplex posco, ut in albo famulorum tuorum recensear. *Confiterentur Christiana.**

Devotio erga Sanctissimam Virginem semper in Ecclesia habita fuit tanquam praesidium salutis, & sensibilis character praedestinationis. Tu certa es arbor salutis meae, S. Joannes Damascenus inquit. Post J. C. est, o Beata Virgo spes unica peccatorum; & observatum est nullum unquam existisse haereticum, qui non adverterat fuerit cultui Matris Dei; quasi non esse possit alius inimicus Filii, nisi simul esse, & Matris. Vos autem peritissimi toto vitae vestrae tempore zelotes futuri, fidelesque Deiparae famulos; vobis cordis fit solida haec pietas, & post C. J. in Mariam confidite. *Toti medullis cordium, totis precordium affectibus, & votis omnibus Mariam hanc veneremur. (Serm. 3. in Nativ. Mariae.)* S. Bernardus ait, quia sic est voluntas ejus, qui totum nos habere voluit per Mariam; quia ut idem alibi subdit, nihil nos Deus habere voluit, quod per Mariam non tranfieret. *(Serm. 3. in Vigili Nativ. Domini.)* Pater Croiset in Affectibus.

Quemadmodum Pater Aeternus nobis per Mariam dare voluit Filium suum, voluit etiam secundum laudati Patris sententiam, nos omnia habere bona per Mariam, & per illam ad ipsam nostram ascendere vota. Itaque Ecclesia nonne precatur, quas vulgo fundit, concludit Oratione, quam dirigit ad Mariam? Quidquid Patri Filius offert, illi gratissimum est; quidquid Maria offert Filio, huic est acceptissimum. Pater nihil Filio, nec Filius Matri negare potest; neque Mater illis, quos tanquam veros filios famulos respicit; tanquam filios ad illam fidenter confugientes. Etenim ex hoc numero. Neque satis esse putatis teneram fovere pietatem erga Matrem; illam filius, ac domesticis vestris inspicite; & misericordiam eorum, qui nullo habent in discrimine hanc Electorum parentem. Eidem offerte familiam, consanguineos vestros, & quidquid vestrum est. Singulariter vosmet servitio ejusdem devovete, & praesertim ne obliviscamini quod S. Bernardus ait: J. C. cum venerit ad redimendum humanum genus, in Matris suae manibus gratias deposuisse quae fuit pretium hujus Redemptionis. *Redempturus genus humanum, universum pretium consulit in Mariam. (Serm. 3. in Nativ. Mariae.)* Idem.

Ecclesia postquam celebravit festivitatem Sancti Nominis S. Mariae, & re censit illam celebrare Nominis Mariae. Augustum hoc Nomen adeo venerabile Angelis ipsi, non minus colen-

Serena potest nos pariter feruntur felicitatis dilecti dilecti, pulsi, & illi Mariae.

Serenitas S. Epiphanius in hac re.

Serenitas S. Anselmo.

Serenitas S. Bernardus in eodem argumentum.

Pis adspirationes ad Mariam.

Protestatio illi melius deservienti commoventi tandi.

Oratio ad Matrem in alio sermone illius.

Devotio erga S. Virginem semper Ecclesia habita fuit tanquam praesidium salutis.

Per Mariam recipimus bona, & gratias, quae sunt nobis in confert.

dam est hominibus. Non Caelum, neque terra, Virgo Sanctissima, exclamavit S. Franciscus agnovit Nomen post illud dilectissimum Filii tui, a quo Fideles plures recipient gratias, majorem concipiant spem, majoremque suavitatem gustent, quam Nomen tuum. Beatus, qui veneratur, & amat Nomen tuum Virgo Sancta, S. Bonaventura exclamavit: gratia tua illum sustinebit in adversis, & producat in illo fructus in copia, ubi irrigatus fuerit vivis fontibus gratia Salvatoris. O Augustinus Mariae Nomen! addit ille, quomodo Nomen suum non celebrabitur, quandoquidem ne proferri quidem potest, quominus proferens illud fructum percipiat? Quam gloriosum est nomen tuum! Quam adorabile, Sancta Virgo, quoniam, qui invocant illud fidenter, in mortis hora non reformidant! *Gloriosum, & admirabile est nomen tuum; qui illud retinet non expostus est in peccato mortis.* Quae pace, qua gratiarum affluentia non gaudent illi, qui incellanter Sanctum hoc Nomen tuum venerantur? *Pax multa, idem semper loquitur S. Bonaventura: pax multa observantibus Nomen tuum Mater Dei. Pater Croiset in Affectibus.*

Hinc Nominis tanta virtus est, Sanctus quidam Abbas inquit, *Tanta virtus est, & excellentia hoc nomen, ut Caelum rigat, terra lateret, Angeli congaudent, cum Maria nominatur. (Idem Raymus Jordan. Abbas Cellesis.)* Utique Sanctus iste vir subdit: *dedi tibi, Maria, tota Trinitas Nomen, ne in Nominis hoc, omni genua sectantur Caelestium, terrestrium, & infernorum. Profecto, S. Bernardus ait, Mater Dei non poterat habere Nomen, quod illam melius deceret, nisi Nomen Mariae, nec quod melius significaret illius Magnalia, excellentiam, & dignitatem. Maria pulcra est, ac renidens stella, quae super immensum hoc Mundi pelagus sublatam, dux est eorum, qui procellisum hoc navigant mare. Oculos amovete ab hoc sydere est sese adducere in finestem aberrandi necessitatem, in scopulos allidendi, & tristis naufragii periculum adveniendi. Ne natus oculis a fulgore hujus Syderis, sicut vis ubi procellis. Frequentes sunt in hoc mari procellae, ubi evitate naufragium? respice stellam, Sanctus ait, *voce Mariam.* Plurima tibi imminet mala, te quantum adversa, opprimunt te vita infortuna; Mariam invoca, inquit Albertus Magnus. *Si adversitates tribulationum te jactent, & superaverit te quasi proferent, invoca Mariam. Pater Croiset in Affectibus.**

Mariae Nomen, abeat S. Antonius Patavinus, laetitia argumentum est, & confidentia illis, qui cum pietate, ac reverentia invocant illud; orti suavis est melle, auribus juvenum, quam melos, cordi acceptius quolibet gaudio: *Nomen Virginis Mariae, mel in ore, melos in aure, jubilis in corde.* S. Anselmus magis adhuc Sancti hujus Nominis Venerationem excolit: ait enim: *velociter est nonnumquam salus memorato nomine Mariae, quam invocato nomine Jesu. (Lib. de Excell. Virg.)* Ecclesia vis audit Mariae Nomen, cum in genua procumbit propter reverentiam, qua Sanctum hoc Nomen adorat; neque hoc unquam proferri audiat, quin populorum pietas excietur. *Idem.*

Ab ipsis Christianissimis inculpabilibus, ac primis Ecclesiae temporibus consueverunt Fideles nunquam separare de hoc Augustissima Nomina Jesu videlicet, & Mariae. Alterum sine altero non proferatur primo illo Christiani fervoris saeculo. Religio non consuevit in Ecclesia: Quemadmodum veri Fideles ad hanc usque diem fervent erga Filium eandem venerationem, amorem, reverentiam; eandem quoque erga Mariam pietatem servant, & obsequium. Hoc perquam conjugit duo haec augusta Nomina in corde, & ore Fidelium. Videtur de Maria non sine aliqua proportione dici posse quod S. Paulus dicit de Verbo incarnatum, cuius illa Mater est; illam tanto superiorem esse beatissimis, quanto insignis Nomen accepit, eique imposuit, ac tanquam signum magnitudinis suae: Namque supra est hominum, & Angelorum Domina; Domina nostra per antonomasiam, ac singulariter praerogativam; quo pacto omnes Ecclesiae Patres, populi que vocant illam. Nomen hoc ubique retinet eundem magnitudinis, ac dominationis characterem, quia semper significat Dominam nostram, quemadmodum Filius ejus semper Dominum nostri, nostrique Regis nomine appellatur. *Idem.*

S. Bernardus (*Homil. 2. Super missas est.*) nullam praetermittit occasionem ostendendi teneros cordis sui sensus erga Matrem hanc bonitatis, & misericordiae, alludens ad S. Nomen, quo appellatur, & ad opem quam inde percipiunt, qui navigant, est stella, quae illum dirigit cursum, discretissime exprimit auxilium quod nobis ab hac divina Matre expectandum est per piam devotionem, quam fovere debemus erga S. Nomen ipsius. *Et Nomen Virginis Mariae.* Quam belle Sanctum hoc Nomen convenit Beatissime Virgini, etenim propter significationem Regis, Dominaeque, quam secum adfert, significat etiam Stellam maris. *Quod interpretatum maris stella dicitur.* Maria nomen est haec speciosa, & celeberrima Stella, ex Jacob ortus, cuius lumen universum terrarum orbem illuminat, cuius fulgor emicans ad Caelum usque atcolitur, & effundens bonos influxus suos super terram perennat inferos, fovet corpora, & nutriens virtutes vitium exciscat: Quicquam es, pergit ille, ne ignoret, te juxta hujus Seculi morem tanquam procelloso mari agitari, ac fluctibus abripi. *Ne avertas oculos a fulgore hujus Syderis, sicut non vis ubi pro-*

procellis. Si submergi non vis, si tentationes tanquam vehementes te agitant fluctus; si in discrimine versaris allidendi in scopulos: attolle oculos erga hoc sydus, Maria Nomen invoca. *Respice Stellam, voce Mariam.* Site ira ignis, vel maligna te urgent avaritiae desideria; si superbia excitat procellas in corde tuo, si concupiscentia te in naufragii periculum adducit, respice Mariam. Si peccatorum tuorum horrore turbaris; si conscientiam tuam numerus illorum, & magnitudo torquet; si timor judiciorum Dei ad desperationem te adducit; & te infirmat: *Cogita Mariam: Sanctum hoc Nomen sedabit tumultus tuos, & confidentiam, amoreque tuum excitabit.* In periculis omnibus hujus vitae, in difficilibus negotiis, in casibus molestis, Mariam cogita, Mariam invoca. S. Nomen hoc non recedas ab ore, non recedas a corde. Memento; donec a Maria oculos non avertes, te errare non posse, donec illius protectione gaudebis nihil tibi esse timendum, & felici experientia edoctus intelligis illam jure Mariae Nominis appellari; hoc est Matrem misericordiae, Maris Stellam, Dominam, & refugium peccatorum. *Idem.*

Reple, Maria, reple omnem tui Nominis latitudinem. Te Caelum colat, terra venerat, infernus reformidet; Regna apud Deum in ea omnia, quae infra Deum sunt; Regni potissimum regna in corde meo. Eris consolatio mea in laboribus; fortitudo mea in infirmitatibus, in rebus dubiis consilium meum. Ad folium Mariae Nomen omnis excitabitur confidentia mea, totus amor meus exardescet. Cur non licet mihi alte in mentibus omnibus hoc S. Nomen insculpere? Cur nequeo illud in omnium mortalium hoc collocare; coque addigere, ut illud mecum concelebret? *Maria: o Nomen sub quo nemini desperandum est! Maria: o Nomen toties impetratum, semper tamen salutare animae meae. Nomen, quod me tutum facit in timoribus meis, quod in meis me languoribus excitat, quod me in laboribus sustinet. Singulis vitae meae diebus illud proferam, & semper proferens illud sacro Jesu Nominis adsciam. Filius ciebit in me Matris memoriam, & Mater revocabit memoriam Filii. Jesus, & Maria, hoc os meum millies in morte mea repetet: Jesus, & Maria, hoc cor meum, deficiente lingua, intus iterare non cessabit. Ad extremum usque spiritum repetam hoc Nomen Jesu, hoc Mariae Nomen; & ad extremum usque spiritum haec Nomina erunt mihi Nomina confidentiae, amoris, benedictionis, & salutis. Pater Croiset in Affectibus.*

Omnia haec nomina domus, ac terrae quam vacua sunt. Hi sunt nobilitatis tituli, non meriti, neque virtutum. Sanctum Mariae Nomen nobiliorem adferit ideam, & consolationis plenissimam; efficit, ut meminerimus Beatissimae hujus Creaturae, benedictae inter omnes Mulieres, quae unico privilegio gratiarum omnium plenitudinem recepit, quae purior, sanctior, integrior, acceptior Deo fuit primo hae Conceptionis momento, quam omnes Angeli, Sanctique simul hodie sint in gloria. Sanctum hoc Nomen praedicat nobis, eam que eodem appellatur, esse Matrem Dei; Reginam Caeli, & terrae, Mediatricem nostram apud Deum; nobis dicit illam potentissimam esse Patronam nostram, advocatam, ac persequi nostrum apud Supremum Judicem, consolationem nostram, magnam spem, ut illam Sanctus Augustinus appellat, Matrem gratiae, Matrem misericordiae; suavisissimum Matrem nostram, erga quam filialis amor, vera, & religiosa devotio, nota est praedestinationis. *Idem.*

Cogitate nullos fuisse Sanctos, qui singulariter profelli non fuerint devotionem Sancto Mariae Nominis, & qui experti non fuerint salutare suavisissimae hujus devotionis effectus. Semper ero felix, dicebat S. Gregorius Nazianzenus, si potero habere in ore Mariae Nomen eo momento, quo animam efflabo. Janua Caeli statim sine mora patebit mihi, quemadmodum patuit arca columbae, quae se illi obtulit ore praefrens olive ramam. Sed ut morientes habeamus in ore hoc Nomen salutis, donec vivimus illud gestare debemus in corde. Hoc ut plurimum extremum illud verbum est, quod in mortis lectulo proferatur; & extremum quod auditur. Quanta consolationis est hoc Nomen illis, qui illius gustaverunt dulcedinem diutioris vitae spatii! Jesus, & Maria; haec duo sacra Nomina, quibus commemur noster in vitam referantur signandus est. Cum his Nominibus, quae Angelis venerantur, & daemones reformidant, apud Supremum Judicem non gratiosi esse non possumus. Quasi refert illa nobis dum vivimus familiaria efflere; ut aliquando nobis sint argumentum laetitiae, confidentiae; & consolationis in hora mortis! Salutis nostrae infirmit, postestates tenebrarum infremunt auditus Jesu, & Mariae Nominibus; neque illa possunt audire, quin se conficiant in fugam. Hoc perferat nos: Ecclesia, cum suadet Ministris suis, ut incellanter repetant illa in filiorum suorum mortuorum auribus; videlicet in criticis illis, decretorisque aeternae fortis momentis, quibus omnes Inferni potestates conatus exerunt suos, ut treant, tentent, & ad desperationem adigant fideles. Mariae servus quam tunc confidit in omnipotenti optime hujus Matris intercessionem! & quanta cum voluptate profert Nomen, quod procul eicit terribiles hofce salutis hostes! quomodo confirmat conscientiam haec Nomen perturbatum? Solum Nomen quod recipit a Nativitate sua, ostendit nobis quid sit, & quid nobis ab illa polli-

Gloriosum Mariae Nomen excitat in sublimem Mariam Magnam Virginitatis & meritoria est.

Devotio, quam omnes Sancti profert, fuit erga Nomen Marias, de, vocio, quae illi in mortis articulo habebat.

Quasi refert illa nobis dum vivimus familiaria efflere; ut aliquando nobis sint argumentum laetitiae, confidentiae; & consolationis in hora mortis!

Quasi refert illa nobis dum vivimus familiaria efflere; ut aliquando nobis sint argumentum laetitiae, confidentiae; & consolationis in hora mortis!

tanti pro famulo, qui constanter se tibi famulatum fuisse gloriatu fuerit, qui omnia fidelis servi munera assidue adimpleverit? *Pater Crucis in Asceticis.*

Omnes, qui te derelinquent, Beatissima Virgo, confundentur. *Secundum a te, in terra scribitur. (Jerem. 17.)* Propheta ad Deum de Deo loquitur, sed nihil melius applicari potest B. Virgini, de qua toties Sancti Patres scripserunt, sicut eos qui diligunt eam peramanter, qui illi fideliter serviant, qui perseveranter eam colunt, interire non posse, ita eos qui ab illa recedunt, qui cultum ejus deserunt, qui in illa non confidunt, neque fovent religiosam hanc pietatem, quae in omnibus regnat electis, in nullam reditus spem interire. *Accessit est, ut prius. (S. Bernardus, in Psalms.)* Qui digne Beata Virgini serviet, S. Bonaventura ait, iustificabitur, atque salvabitur. Sed qui negligit cultum illius, in peccatis morietur. Ipse J. C. ipse Spiritus sanctus his omnibus Ecclesiarum luminibus hos pietatis, confidentiae, venerationis, & amoris erga Dei Matrem sensus infudit. Spiritus sanctus auctor exitus Elogiorum, quibus illi Mariam celebrantur. Hinc locutiones illae adeo nobiles, ac patheticæ, verba adeo energetica, & significantia; *Tu es spes unita peccatorum, S. Augustinus ait. Veniamus Salutem nostram, S. Hieronymus inquit; obsequio, & veneratione pleni sumus erga illam, cui aliquo in sensu nostram salutem debemus. Pater Crucis in Asceticis.*

De Maria Virgine nihil asserit Evangelium, nisi Matrem esse J. C., & hoc unum dicens, omnia complectitur. Nam metuendum est ne quid hyperbolice dicatur, & debitus illi cultus nimis exaggeretur? Quis nescit ab eo Filium coli, a quo colitur Mater? Pietas nostra erga illam non partitur nostrum, sed arctius illud J. C. conjungit. Confidentia nostra erga Virginem non minuit eam, quae nobis in ejus Filio collocanda est, sed auget. Cultus noster, devotio, confidentia erga Mariam manifestum est argumentum fidei nostrae in J. C. Namquid hac in re timeri potest excessus, Doctor Geslon interrogat: Dummodo Sanctam hanc Virginem infra Deum, & in creaturarum rerum classe constituas, ne verearis immodicas esse laudes, & cogitationes tuas. Scias tantum, quod ignorat nemo, omnia, quibus ipsa effluit, bona a Deo esse, & ipsam nonnulli Filii sui opibus fuisse locupletatam. Hoc posito nihil reformides, te de S. Virgine loquentem, pergit Doctor idem, aliquid dicere nimis fultum, atque magnificum, quantumvis magnum, & inauditum videatur, quod dicit; recordatus te loqui de Deipara. Hac mente Ecclesia Romana nullam sibi elabi patitur occasionem celebrandi laudes Matris Domini, libenter probat quidquid confert ad augendam Fidelium devotionem erga hoc Refugium peccatorum, & omnes illius dies festos per annum multiplicat. *Pater Crucis in Asceticis Tomo 3.*

Arctus adeo intercedit nexus inter Jesum, & Mariam, ut alterutri servit non possimus, quin serviamus utrique; & sicuti perfecta occurrit communitas inter Patrem, & Filium omnium naturae bonorum, alia adesse videtur bonorum adquisitionum communitas inter Filium, & Matrem; immo mirari audeo persuadere aliquid a se esse iustitiae speciem, atque necessitatis in J. C. in partem vocandi S. Virginem magnitudinis, & regni sui, qua in te quodammodo ei redit, quod ab eadem accepit, ac dici potest, quod sicuti recipiens a Patre divinam essentiam, recipit ab eo honores omnes, qui eidem debentur quatenus Filio Dei, ita recipere a Matre sua honores, qui illi praestantur tamquam hominum Redemptori, cum ab illa receperit naturam, & Sanguinem per quem Redemptionem operatus est. Ne miretur ergo aliquis, si postquam vidimus Sanctos omnes J. C. fuisse, modo asserimus omnes fuisse Mariae Virginalis, & post constitutam in duobus hisce officiis subordinatorem, credimus hominem non solum uni domino, dominique servit posse, verum etiam non bene alteri servit posse, quin serviat utrique. *Ex vita Cardinalis de Berulle. Libro primo.*

In hora mortis potissimum Domina nostra ostendit protectionem, qua suis fert opem, & in extremis illis vitae nostrae momenti extremos exierit conatus amoris sui. Illud est momentum a quo aeterna Salus nostra pendet, & aeternitas. Mors ex se non est interitus nostri causa; peccatum in se non est extrema causa nostrae reprobationis; quia illud lacrimis expiare possumus; sed fatalis conjunctio mortis nostrae cum peccato quatenus finali, & cum extrema hac circumstantia est causa nostrae reprobationis. Similiter mors per se neutra est; gratia sola non salvat nos, sed salvamur

cum gratia simul cum morte nostra concurrat. Cum in Domino morimur, ut Sacer Textus inquit, & cum in ejus amore extremum emittimus spiritum. In extremo illo vitae spatio omnes Salutis nostrae inimici extremos conatus exerant, extremo hoc momento, Virgo Sanctissima, filiorum tuorum necessitas opem tuam flagitat. Audi vocem fidelis in agone positi, in te oculos suos figentis, & opem tuam deprecantem, in te contra hostes, a quibus impugnantur. Adest illa in huiusmodi occasione, ut reddat eam nobis propitiam curis suis, momentum hoc differens, vel accelerans. Ipsa morientem disponit ad gloriam, sive momentum hoc differens efficiat, ut de hostium viribus referat triumphum; heu! nonne hac potissima est illius cura deprecari Filium, ut differat, vel acceleret mortem, quae illi futura est bonum eo utilius, quia differens mortem in aliud tempus, agenda poenitentiae spatum praebeat, & efficiens, ut hoc ipso momento, quo est in gratia, moriatur, finalem impoentiam praerterit? si ve in hoc extremo certamine defendendus sit, nonne scimus non defuturum illi robur ad impendendum temporum violentiam; & prohibendum ne illi omnes suas vires adhibeat? Sive confortandus sit hic in agone positus, nonne illa praesto est, ut Dei gratiam eidem obtineat, veritura, ne confundatur? *Ne confundatur, cum loquatur inimicis suis in terra. (Psal. 126.)* Ecce huius devotionis utilitas; cum ab inimicis in vita lux exitu oppugnabitur, cum demonum tentationibus, conscientiae stimulis, praeritorum criminum recordatione torquebitur, ut confundatur, exhibebit illi suam erga Mariam devotionem, Mariae erga illum patrocinium, sibi que apertit clypeum universalem; qui undequaque ipsum circumdabit; & respondebit demoni, tentationibus, & diffidentis, Mariae sum; sum in illius clientela, ecce signa, ecce vestigia. *Bron in Paenitentia Sanctorum Tomo 2.*

In Sancta Virgine praecipue nobis consideranda est ratio, qua dilectus Filius se se illi communicat. In Incarnatione supervenit in illam, ut eam dignam Dei Matrem efficiat: sed die Pentecostes posuit illam tamquam Sponsam vocaturus in Societatem regimini Ecclesiae, absente Filio, & ut manibus suis distribuit thesauros gratiae. Quamobrem ex toto corde, omnibus animae nostrae facultatibus, & votorum nostrorum latitudine illa nobis colenda est, quia tale est beneficium Dei, qui voluit, ut quodcumque nobis ingerit bonum, per Mariae manum effluat in nos. Non ideo tamen quasi hoc indigeat medio effusurus gratiam suam in animas nostras; sed illius voluit nobis procurare intercessionem, quia manus nostrae plene sunt sanguine, ideoque indignae, quae ejus dona recipiant. Quapropter si quid boni, vel doni caelestis in nobis est; *Si quid in nobis gratia est: nos debemus illi totum ab ea in nos redimere. Pater Novus in libro cui titulus: (S. Bernardus, sermo, de aquaductu.)* Orationis homo parte 3.

Quis narrare posset gaudium quod Beata Virgo percepit labente Spiritu sancto? Summa affecta fuit letitia videns felix principium Regni Filii sui, & acquisitionem tot animarum, quae sub Crucis vexillo congregabantur. Quis dicendo explicare posset affectum cordis ejus erga tot recentes plantas? suaves amoris lacrimas manantes ex oculis ejus; verba melle dulciora, & igne fervidiora quibus utebatur ad illos erudiendos; ad virtutem excitandos; ad fidem illorum laudibus celebrandam, ad ostendam felicitatem eorum, quibus datum erat esse primogenitos Ecclesiae, primos Crucis fructus; & primitias Spiritus sancti, qui dignatus fuerat facere in animabus eorum prima sui Regni fundamenta? Procul dubio potiori jure dicere poterat, quam dilectus Discipulus: *Majorem horum non habeo gaudium, quam ut audiam filios meos in veritate ambulare. (Jo. 3. Epist.)* Non majore iustitia affici possum, quam cum audio Filios meos in via veritatis ambulare. Ne dubitetis quomodo pro vobis quoque eisdem foveat sensus, si exercueritis virtutes easdem, quas primi illi fideles. Nam sicuti oculus oblectatur, ubique videt speciosum aliquem colorem, vel objectum visu pulchrum; ita Sanctum Virginis Mariae cor semper fovebit amorem summum erga eos omnes, in quibus intuebitur vestigia vitae conformia doctrinae Evangelicæ, quam Filius tuus praedicavit, quam annuntiaverunt Apostoli, quam primi Fideles servarunt. Ergo praeritum tempus evolite, generose ad Christianae vitae perfectionem contendite, letitiam allaturi Spiritui sancto, Jesu Christo, Beatae Virgini, & omnibus qui curam gesserunt animae vestrae. *Pater Novus in eodem libro, eademque parte.*

Quae moda Dei Filio S. Virgini se committit, necesse est.

Letitia sua affecta fuit Maria habita vena Spiritus sancti. Quae pietatis affectu vere dicebat erga illum.

F I N I S

Mysterium Domini nostri JESU CHRISTI, & Sanctae Virginis Mariae.

R. P. VINCENTII HOUDRY BIBLIOTHECA

CONCIONATORUM THEOLOGICA, COMPLECTENS MYSTERIA DOMINI NOSTRI, ET B. VIRGINIS; INSUPER ET CEREMONIAS, CONSUETUDINES, ET ECCLESIAE PLACITA;

ET GALLICO SERMONE IN LATINUM TRANSLATA. TOMUS QUINTUS, IN QUO CONTINENTUR CEREMONIAE, CONSUETUDINES, RITUS, ET ECCLESIAE PLACITA. EDITIO NOVISSIMA.

V E N E T I I S,
 Ex Typographia HEREDIS NICOLAI PEZZANA.
M D C C L X X I X.
 S U P E R I O R U M F A C U L T A T E.